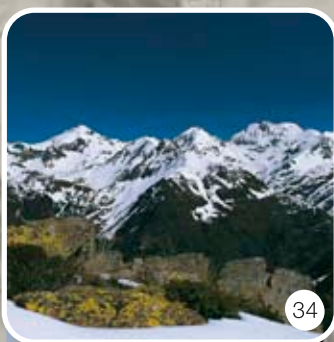
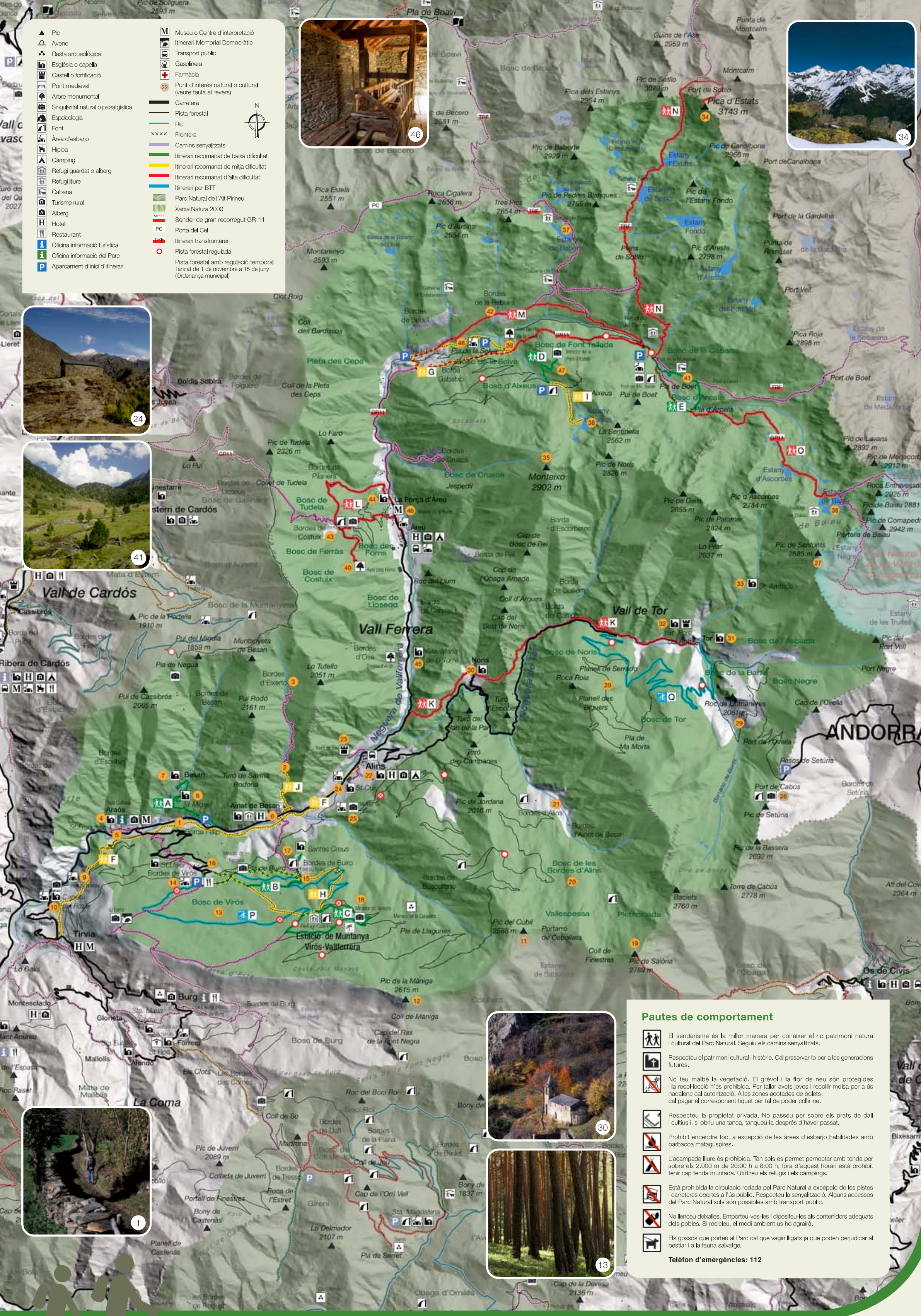

Pautes de comportament

- El senderisme és la millor manera per conèixer el ric patrimoni natural i cultural del Parc Natural. Seguiu els camins senyalitzats.
- Respecteu el patrimoni cultural i històric. Cal preservar-lo per a les generacions futures.
- No feu malbé la vegetació. El grèvol i la flor de neu són protegides i la recol·lecció n'és prohibida. Per tallar avets joves i recollir molsa per a ús nadalenc cal autorització. A les zones acotades de bolets cal pagar el corresponent tiquet per tal de poder collir-ne.
- Respecteu la propietat privada. No passeu per sobre els prats de dall i cultius i, si obriu una tanca, tanqueu-la després d'haver passat.
- Prohibit encendre foc, a excepció de les àrees d'esbarjo habilitades amb barbacoa matagüipses.
- L'acampada lliure és prohibida. Tan sols es permet pernoctar amb tenda per sobre els 2.000 m de 20:00 h a 8:00 h, fora d'aquest horari està prohibit tenir cap tenda muntada. Utilitzeu els refugis i els càmpings.
- Està prohibida la circulació rodada pel Parc Natural a excepció de les pistes i carreteres obertes a l'ús públic. Respecteu la senyalització. Alguns accessos del Parc Natural sols són possibles amb transport públic.
- No lleueu devalles. Emporteu-vos-les i disposeu-les als contenidors adequats dels pobles. Si recideix, el medi ambient us ho agrairà.
- Els gossos que porteu al Parc cal que vagin lligats ja que poden perjudicar al bestiar i a la fauna salvatge.

Teléfono d'emergències: 112

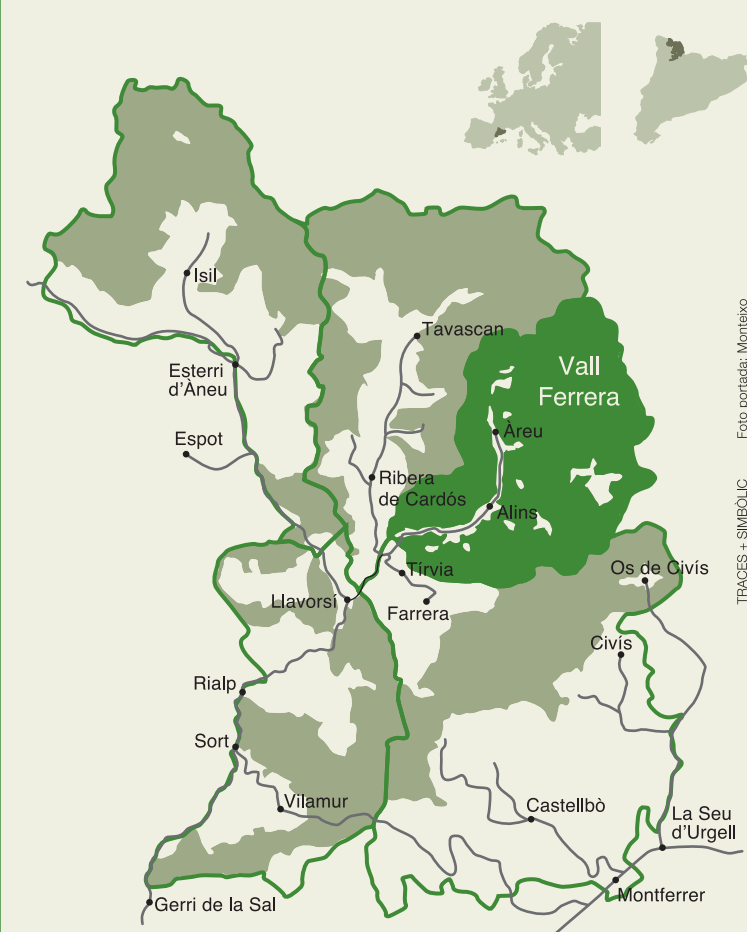
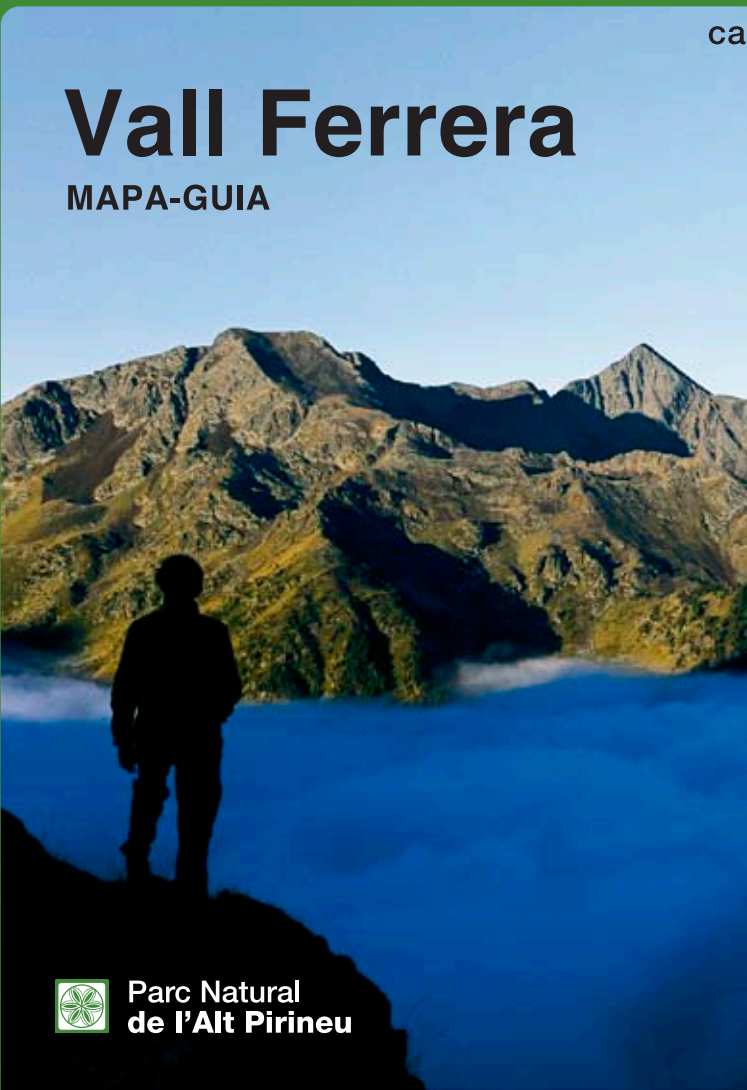

Itineraris a peu

Els itineraris s'han diferenciat segons la seva dificultat: baixa, mitja, alta i travesses (per excursionistes experimentats). Per a tenir informació detallada cal consultar els tríptics específics. Porteu calçat, roba i material adequat segons l'estació de l'any. Consulteu la previsió meteorològica. Els temps estan calculats per a persones amb un nivell mitjà de forma física i acostumats a caminar a la muntanya. No s'ha comptabilitzat el temps destinat a fer parades per descansar.

* El Parc Natural no es fa responsable dels danys que puguin patir les persones o béns en els senders o pistes forestals que no estan sota la seva responsabilitat.

DIFICULTAT BAIXA	DIFICULTAT MITJANA	DIFICULTAT ALTA	TRAVESSES
A Besan i St. Miquel Inici/final: Borda Felip Durada: 1h 40' Desnivell: 295 m Recorregut: 5,3 km	F Camí ral de la Vall Ferrera Inici: Tirvia Final: Alins Durada: 1h 35' Desnivell: 185 m Recorregut: 8,5 km	K Camí vell de Tor Inici: Aparcament Pont de Cabanos Final: Tor Durada: 3h Desnivell: 755 m Recorregut: 7,9 km	La Porta del Cel Inici/final: Tavascan Durada: 4 dies i mig Desnivell: + 5.500 m Més informació: www.laportadelcel.com
B Buio i Santes Creus Inici/final: Bordes de Virós Durada: 1h 30' Desnivell: 200 m Recorregut: 5,5 km	G Pla de la Selva Inici/final: Aparcament de la Farga Durada: 1h 35' Desnivell: 245 m Recorregut: 4,8 km	L Bordes de Costuix i Avets dels Forns Inici/final: Àreu Durada: 3h 30' Desnivell: 585 m Recorregut: 8,1 km	GR-11. Transpirinenca Inici: d'Àreu a la Guingueta d'Àneu Durada: 3 dies Desnivell: + 3.050 m Més informació: www.feec.org
C Costa dels Meners Inici/final: Refugi del Gall Fer Durada: 1h 20' Desnivell: 185 m Recorregut: 4,275 km	H La Fageda de Virós Inici/final: Bordes de Virós Durada: 2h 35' Desnivell: 445 m Recorregut: 7,9 km	M La Rebuira Inici/final: Aparcament de la Farga Durada: 3h 20' Desnivell: 455 m Recorregut: 11,1 km	Bucle de les 3 Nacions Inici/final: Aparcament de la Molinassa Durada: 4 dies Desnivell: 4550 m Més informació: www.frandonnee.fr
D Mirador de la Pica d'Estats Inici/final: Aparcament d'Aixeus Durada: 50' Desnivell: 135 m Recorregut: 2,5 km	I Estany d'Aixeus Inici/final: Aparcament d'Aixeus Durada: 2h Desnivell: 415 m Recorregut: 3,1 km	N Ascens a la Pica d'Estats Inici/final: Aparcament de la Molinassa Durada: 8h 15' Desnivell: 1490 m Recorregut: 18,6 km	BTT. Bosc de Virós Inici/final: Bordes de Virós Desnivell: 400 m Recorregut: 12,1 km
E Pla de Boet Inici/final: Aparcament de la Molinassa Durada: 1h 20' Desnivell: 210 m Recorregut: 3,9 km	J Eixerto Inici/final: Ainet de Besan Durada: 1h 35' Desnivell: 295 m Recorregut: 3 km	O Estans de Baiu Inici/final: Aparcament de la Molinassa Durada: 4h Desnivell: 680 m Recorregut: 12,9 km	BTT. Bosc de Noris-Tor Inici/final: Tor Desnivell: 460 m Recorregut: 12,2 km

Parc Natural de l'Alt Pirineu
www.gencat.cat/parcs

Generalitat de Catalunya

Serveis

SERVEIS D'URGÈNCIES

Emergències	112
Bombers urgències	085
Creu Roja Sort	973 62 01 64
CAP Llavorsí	973 62 21 52
CAP Sort (24 hores)	973 62 01 63
Farmàcia Llavorsí	973 62 22 18
Oficina Comarcal del Cos d'Agents Rurals PS	973 62 05 64

OFICINES DE TURISME

Oficina Comarcal de Turisme del Pallars Sobirà	Sort
	T. 973 62 10 02
	http://turisme.pallarssobira.cat

EQUIPAMENTS MUNICIPALS

Piscina d'Alins	Juliol/Agost
Piscina d'Àreu	Juliol/Agost
Sala Cultural d'Araós	T. 973 62 44 05

MUSEUS

Museu Serradora d'Àreu	T. 973 62 44 17
	www.serradora-areu.org

TAXIS

Ferrer: Josep Ma. Llor Bringué	T. 609 357 926 / 645 010 207
	973 624353
Lladós: Josep Ma Lladós Callis	T. 973 624411 / 665 219 814
	649 901 950

INFORMACIÓ DEL PARC

Punt d'informació Vall Ferrera Araós (consulteu calendari d'obertura)	
Seu Administrativa Parc Natural	T. 973 62 23 35
	www.gencat.cat/parcs

Restauració

Refugi L'Esquirol Ainet de Besan.	T. 658 674 770
P* Pensió Fusté Ainet de Besan.	T. 973 62 43 38
P** Pensió Montaña Alins.	T. 973 62 44 11
H* Salòria Alins.	www.spainmountains.com/hsaloria
Càmping Pica d'Estats (3a) Àreu.	www.picadestats.com
H** Vall Ferrera Àreu.	www.hotelvallferrera.com
P** Nadalet Tirvia.	www.hostalnadalet.com

Turisme rural

Apartaments Barres Alins.	www.telefonica.net/web2/campingvallferrera
Casa Bortomico Alins.	http://casabortomico.wordpress.com
Casa Gabatxó Araós.	www.cangabatxo.com
Casa Barres Àreu.	www.telefonica.net/web2/campingvallferrera
Casa Besolí/Apartaments Àreu.	www.casabesoli.es
Casa Bueno Àreu.	T. 973 62 43 63
Casa Currona/Apartaments Àreu.	T. 973 62 44 17
Casa Perejoanet Àreu.	T. 973 62 43 32
Casa Xicot Alins.	www.casaxicot.com

Refugis i Albergs

Refugi L'Esquirol Ainet de Besan.	T. 658 674 770
Refugi Vallferrera Boet.	www.refugivallferrera.com
Refugi Gall Fer Bosc de Virós.	www.yetiemoions.com

Càmpings

Càmping Vall Ferrera (3a) Alins.	www.telefonica.net/web2/campingvallferrera
Càmping Pica d'Estats (3a) Àreu.	www.picadestats.com

Artesania i productes locals

Vitacarn Alins.	T. 654 303 440
-----------------	----------------

13

2

34

Bosc de Virós

Murga
o bolet de greix

Farnerola
o boixerola

Faig

El cagaferro
és un residu dels antics
forns de ferro, testimonis
del passat aprofitament
miner del bosc

El bosc de Virós, explotat des de l'època romana per a la producció del carbó que alimentava les fargues, és avui un dels millors exponents dels ambients forestals del Parc.

Rocams mediterranis

Vaca palleassa
La Vall Ferrera acull l'últim
ramat de vaca palleassa,
una raça autòctona
molt adaptada al medi

Mufló
El mufló, introduït a Andorra,
és freqüent a la vall de Tor

Savina turífera

Les zones rocoses de les solanes de la baixa Vall Ferrera, amb la seva coberta de vegetació mediterrània, contenen l'única població catalana de savina turífera, un arbret que suporta molt bé la sequera estival i el fred hivernal.

Ambients aquàtics d'alta muntanya

Salze lapó

Viola d'aigua

Almesquera
L'almesquera es mou nerviosament a la recerca d'invertebrats;
la seva presència és sinònim de qualitat de les aigües dels rius

Estanys, rierols i patamolls són hàbitats singulars on prosperen plantes tan curioses com la viola d'aigua, que menja insectes, o tan escasses com el salze lapó

Vall Ferrera
Parc Natural del Alt Pirineu

La Vall Ferrera és el cor del Parc Natural de l'Alt Pirineu. Amb més de 18.000 ha d'extensió i un 94% de la seva superfície dins del Parc, aquesta gran vall de forts pendents guarda alguns dels tresors més preuats del l'Alt Pirineu. La Pica d'Estats, sostre de Catalunya, és el més conegut, però qui s'endinsi en aquest territori podrà descobrir cims com el Baborte o el Monteixo, estanys amagats com els de Baiau i Aixeus, extenses pastures a la mítica muntanya de Tor i boscos inacabables com el de Virós. Els habitants de la vall l'han anat modelant des de fa mil·lennis i, aprofitant els seus recursos, han creat un paisatge de prats i bordes, ermites i carboneres, pobles inalterats com Norís o Besan, i antics camins que avui s'ofereixen al visitant per mostrar-li el Pirineu més autèntic i recordar-li que, a la Vall Ferrera, encara es pot escoltar el silenci.

Il·lustracions: Toni Llobet

- I. Pastorella

II. Matafoc

III. Botó d'or

IV. *Stenobothrus nigromaculatus*

V. Papallona apollo

VI. *Polyommatus coridon*
- VII. Marmota

VIII. Isard

IX. Voltor comú

X. Grasset de muntanya

XI. Còlit gris

Sargantana palleassa
Espècie endèmica del Pirineu central, el Parc Natural inclou la major part de la seva àrea de distribució mundial

Coma de l'Orri

Prats alpins

Per sobre del límit dels arbres, a més de 2.000 m d'altitud, trobem formacions herbàcies on viuen espècies adaptades a un clima extrem. A la Vall Ferrera hi ha algunes de les millors representacions d'aquest hàbitat a tot el Parc.

Una excursió per sobre del Pla de Boet suposa una bona oportunitat de descobrir tota la riquesa d'aquest medi.

29

36

14

Què cal visitar? Podreu localitzar aquests indrets numerats al mapa de l'altra cara	 Solanes d'Araós i Ainet de Besan	 Bosc de Virós	 Alins	 Vall de Tor	 Àreu
 Alta muntanya		11. Pic de Cubil (2.588 m) 12. Pic de Mànica (2.615 m)	19. Pic de Salòria (2.789 m)	26. Port de Cabús (2.328 m) 27. Pic de Sanfons (2.885 m)	34. Pica d'Estats (3.143 m) 35. Monteixo (2.902 m) 36. Estanys de Baiau 37. Estanys de Baborte 38. Estany d'Aixeus
 Boscos	1. Boscos de ribera de la Noguera de Vallferrera 2. Savines turíferes del barranc d'Eixerto	13. Bosc de Virós (gran massa forestal, amb l'única fageda del Parc) (recollida de bolets controlada)	20. Bosc d'Alins (BTT)	28. Boscos de Norís i Tor (BTT)	39. Bosc de la Selva (avet monumental) 40. Avets dels Forns (Costuix)
 Bordes i zones ramaderes	3. Bordes d'Eixerto	14. Bordes de Virós 15. Bordes i Pla de Buïro	21. Bordes d'Alins	29. Pastures i bordes entre Tor i el port de Cabús	41. Pla de Boet Mirador del Pla de Boet 42. Bordes de la Rebuira 43. Bordes de Costuix
 Patrimoni històric i cultural	4. Sant Francesc d'Araós 5. Creu de Terme d'Araós 6. Casc antic d'Ainet de Besan 7. Santa Maria de Besan (amb paviment de còdols) 8. Sant Miquel de Besan	16. Ermita de Sant Lliser de Virós 17. Mare de Déu de Buïro o les Santes Creus (Patrimoni lligat a l'explotació del ferro)	22. Sant Vicenç d'Alins 22. Creu de Terme 22. Mall de la Farga (exposat davant l'Ajuntament) 23. Torre de les Bruixes 24. Ermita de Sant Quirc	30. Sant Serni de Norís 31. Sant Pere de Tor 32. Església i castell de Sant Pere del Roc 33. Sant Ambrós	44. Sant Feliu de la Força d'Àreu (amb paviment de còdols) 45. Santa Maria de la Torre 46. Museu de la Fusta (serradora, molí fariner i centrala elèctrica del segle XIX)
 Àrees d'esbarjo i miradors	9. Àrea d'esbarjo de la font de la Mola 10. Àrea d'esbarjo i Mirador del Roser	14. Àrea d'esbarjo Bordes de Virós 18. Mirador de Torredo (Patrimoni lligat a l'explotació del ferro)	25. Àrea esbarjo i Mirador de Cassos	26. Mirador natural del port de Cabús (no equipat)	47. Mirador de la Pica d'Estats 48. Àrea d'esbarjo Pla de la Selva